

TIDÉRNE SKIFTER

JURA-perioden er opkaldt efter Jurabjergene. Enormt tykke aflejring-er blev i juratid dannet på synkende bund i Jordens "Middelhav" og visse andre havområder, og disse lag blev senere til hovedmassen i Alperne, Jurabjergene og jævndrengende bjergkæder. I selve juratid foregik der kun een stor bjergkædefoldning - dannelsen af Nordamerikas Cordillerer.

Store dele af de tidligere landområder blev iøvrigt i juratid dækket af lavvandede have. Her fik mange dyr lejlighed til udvikling af en overordentlig mængde forskellige typer. På grundlag af deres rester kan jura-perioden inddeles nøjagtigt i ganske små tidsafsnit. Navnlig forstenede ammonit-blæksprutter spiller en rolle her.

De store havområder samt den næsten totale mangel på bjerge i de små landområder var med til at gøre klimaet ensartet varmt over det meste af kloden.

Blandt tidens dyr og planter skete der navnlig en kraftig udvikling af undergrupper som slægter og arter. Planteverdenen var ret ensformig, især koglepalmer, nåletræer og bregner. Krybdyrene var den herskende dyregruppe, der rummede flere meget store former ("kæmpeøgler"). De ældste fund af flyveøgler og fugle viser, hvordan lufthavet erobredes. Fuglene havde tænder og viser også på andre måder, at de nedstammer fra krybdyr. Pattedyrene fortsatte langsomt deres udvikling. Det var små dyr, som levede af insekter og andet bytte.

I Danmark er juralag tilgængelige på Bornholm. Det er kyst- og ferskvandsaflejring, med bl.a. brunkul. I det øvrige land skal man bore for at nå juralagene. De findes kun i Midt- og Nordjylland samt på Sjælland og de sydlige nabøer. Det er især havaflejring og navnlig skifer.

SF

VARV

Postadresse: Tidsskriftet VARV, Mineralogisk Museum, Østervoldgade 5-7
København K. (Tlf. *Mi 5001).

Redaktion: Erling Bondesen (ansvarshavende), Mona Hansen, Søren Floris
Valdemar Poulsen.

VARV udkommer fire gange om året. Prisen er 10kr i abonnement. Abonnement tegnes ved indsendelse af beløbet til VARV, postgiro 68880.

Alle henvendelser vedrørende adresseforandring, fejl ved bladets levering o. lign. bedes rettet til postvæsenet.

Eftertryk af tekst og billeder er kun tilladt med kildeangivelse.